

Právnická fakulta uspořádala odborný seminář na téma „Profese dabingového herce a její (nejen) právní specifika“

15.12.2024 - Sojková Machoň | Právnická fakulta UK

V pátek 13. prosince 2024 proběhl na půdě Právnické fakulty UK odborný seminář (kulatý stůl) věnovaný (nejen) právním specifikům výkonu profese dabingového herce. Odborný seminář uspořádala katedra správního práva a správní vědy. Na semináři se setkali odborníci z různých oblastí práva a taktéž dabingoví herci, režiséři, produkční a zástupci jiných profesí působící v mediální oblasti.

Odborný seminář zahájil děkan PF UK prof. Radim Boháč, který poděkoval všem přítomným za jejich účast a vyjádřil potěšení, že setkání tohoto typu může být realizováno právě na půdě naší fakulty. Ve svém úvodním slovu se dotkl i umělé inteligence, která je zejména v oblasti dabingu vysoce aktuálním tématem. Na úvodní slovo navázal proděkan PF UK pro doktorské studium a vedoucí katedry správního práva a správní vědy prof. Jakub Handrlica, který rovněž poděkoval všem přítomným za jejich účast, zvláště v termínu těsně před vánočními svátky, a poukázal na to, že jde již v pořadí o třetí odborné setkání tohoto typu. Uvedl, že závěry z těchto setkání se rovněž promítly do monografie **Právo v dabingu**, která vychází v nakladatelství C. H. Beck v pátek 20. prosince 2024 (<https://www.beck.cz/pravo-v-dabingu>).

Seminář byl rozdělen do dvou částí – teoretické a praktické (diskuzní). Před zahájením teoretické části předmětnou publikaci stručně představil dr. Martin Adamec z katedry správního práva a správní vědy. Poukázal na to, že jde o první odbornou publikaci tohoto typu, která komplexně zkoumá fenomén dabingu z hlediska různých právních odvětví. Dále zdůraznil, že by nemělo význam, pokud by o dabingu uvažovali výhradně teoretici, kteří se jeho výroby nikdy reálně nezúčastnili, proto monografie obsahuje i kapitoly profesionálů působících v praxi. Do monografie přispěli např. Bohdan Tůma, Filip Jančík, Ondřej Vetchý, Stanislava Jachnická, Jiří Krampol, Michal Holán a řada dalších.

V teoretické části vystoupili členové katedry správního práva a správní vědy. Zahájila ji **dr. Veronika Svobodová** a ve svém příspěvku se věnovala právnímu postavení dabingového herce. Nejprve představila různé právní režimy, zmínila jejich výhody i nevýhody, a dále se věnovala problematice podnikatelské činnosti, jelikož v této formě je v praxi výhradně vykonávána profese dabingového herce. Poukázala na faktické slabé postavení výkonných umělců a zmínila specifika oproti jiným podnikatelům, přestože z hlediska právní úpravy mají dabingoví herci stejné postavení jako kterýkoli jiný podnikatel.

Na tento příspěvek navázal **dr. Martin Adamec**, který se věnoval možnostem regulace specifik výkonu profese dabingového herce. Nejprve uvedl způsoby, kterými by o regulaci mohlo být uvažováno, přičemž vyloučil, že by většina této matérie mohla být upravena v právních předpisech, které již obsahují např. ochranu výkonných umělců, ale preferoval by úpravu zejména v interních předpisech či (etických) kodexech, které by mohly vydávat dabingová studia a na které by mohlo být odkazováno i ve smlouvách s výkonnými umělci (takto je to např. ve smlouvách s Českou televizí, které i v případě dabérů obsahují odkaz na ustanovení Kodexu České televize). Vyjmenoval konkrétní specifika, která by mohla být součástí interních předpisů, přičemž zdůraznil, že stěžejní je vést nejprve dialog mezi dabingovými herci a studií, jelikož tyto předpisy by musely být dobrovolným výsledkem takového dialogu, který by mohl vést k profesionalizaci výkonu uvažované profese.

Dále vystoupil **Mgr. Daniel Burda**, který se ve svém příspěvku nazvaném „*Status umělce – zhmotněné naděje?*“ věnoval aktuálnímu tématu. Představil nový institut a novou, resp. navrhovanou právní úpravu tzv. statusu umělce. Zmapoval poměrně dlouhou cestu, která k návrhu zákona vedla, a dále uvedl pozitiva a případné nedostatky navrhované úpravy a následně tyto závěry aplikoval ve vztahu k dabingovým hercům.

Poslední vystupující v teoretické části byla **Mgr. Kamila Balounová**. V příspěvku nazvaném „*Jak se hodnotí hlas v Německu: odměňování dabérů pod lupou*“ se věnovala možnostem odměňování dabingových herců v Německu, zejména pokud jde o obecné zásady, formu, průměrnou výši odměny, způsoby jejího výpočtu a ostatní související aspekty.

Navazující praktickou (diskuzní) část zahájil její moderátor **Oldřich Hajlich**, který nejprve poděkoval za možnost setkání na akademické půdě, a navázal s poznámkami a dotazy na předchozí příspěvky. Zejména uvedl, v čem se teorie a právní úprava liší od reálné praxe, zvláště pokud jde o postavení herců, obsah uzavíraných smluv, odměny, a dále se věnoval možnostem podpory dabingu a dabingových herců a řadě jiných témat.

Do odborné diskuze výrazně přispěli i další přítomní dabingoví herci, režiséři, produkční či ostatní profesionálové působící v mediální oblasti, například Václav Knop, Jiří Kvasnička, Zuzana Skalická, Leoš Lančí, Hana Igonda Ševčíková, Marko Igonda, Robin Pařík, Tereza Paulas Houžvicová, Tereza Martinková nebo Ondřej Kočí.

Odborný seminář se uskutečnil v rámci specifického vysokoškolského výzkumu UK č. 260622 „Technologický pokrok a společenské proměny jako výzvy pro zkoumání základních otázek práva“.

<https://www.prf.cuni.cz/aktuality/pravnicka-fakulta-usporadala-odborny-seminar-na-tema-profese-dabingoveho-herce-a-její>